

MAKOVECZ IMRE BESZÉDE

Nagyon régen dolgozom, 1957 óta, és ez alatt az idő alatt elszoktattak attól, hogy ha befejeztünk egy munkát, az ünnepnap legyen, befejezése valaminek és kezdete valaminek. Kiemelt nap, amelyre az ember visszaemlékszik. Pedig az ünnepélyes befejezés, egy munkának az ünnepélyes befejezése, az természetesen egyben megbecsülése annak a munkának, amit elvégeztem, és az én emberi méltóságom elismerését is jelenti. Ha eszébe jut a kenyéradó gazdának, – most az elmúlt negyven évről beszélek, – hogy megbecsüljön ezzel az ünnepel.

Magyarország megszabadult a szovjet elnyomás alól, ez volt az első nagy ünnep számunkra hosszú idő után; mint a népmesében, vaspántok szakadtak le, és azt mondhattuk, hogy jó időszak kezdődik, az ünnepeink elfogadottak lesznek, és mi magunk pedig annyi emberi méltóságot tudhatunk majd magunkénak, amennyit magunknak megte-remtünk.

Nyugodt szívvel elmondhatom, hogy azok, akik itt ülnek és akik Sevillában vagy a sevillai magyar pavilonnal kapcsolatosan bármit is tettek, ennek a hazának megbecsülést szereztek – maguknak kicsi pénzt –, és megalapoztak egy új jövőt. Mert dilettánsan kezdtük ezt a munkát, amatőrként, hiszen ki volt itt vállalkozó nagykapitalista közöttünk az elmúlt időben? És mégis nekivágtunk Budapesttől 3500 km-re valaminek, amiről nem tudtuk előre, hogy milyen lesz. Egyet tudtunk, hogy el kell vállalnunk, mert különben nem lesz meg.

És ha nem lesz meg, akkor sunyi ellenfeleinknek lesz igazuk, kompromittálni fogjuk önmagunkat és a saját hazánkat is. És természetesen azt a magyar kormányt, amelyet mi választottunk meg, és amelyet a magunkénak érezhetünk, akkor is, ha naponta, az újságok hatására, nem győzzük eleget ócsárolni. Nem volt könnyű időszak ez. Ha most

visszagondolunk az elmúlt történetre, kint Sevillában, itt Magyarországon, útközben, több mint 40 fokos melegben változó időkben, változó pszichológiai és időjárási viszonyok között, akkor azt mondhatjuk, hogy életünknek egy fontos darabja, olyan darabja, amelyet megemel az a siker, amelyet ez a munka hozott, a pavilon megépítése, és amely siker a mai napig tart. Európa és a világ újságjait bejárja az a hír, hogy Magyarországnak volt üzen-nivalója és volt munkáskurázsija, hogy ezt megépítse. Csodájára jártak már építés közben, és azóta is az emberek annak, hogy hogyan lehetséges, hogy a magyar munkásintelligencia ilyen színvonalon van, hiszen 40 évig minden megtörtént, hogy megszűnjék. Gondoljunk csak arra, hogy nem volt hova inasnak elmennie, aki szakmunkás akart lenni, hanem idióta szakmunkás-képző intézetekben olyasmikkel foglalkozott, ami távol állt a szakmától, vagy legalábbis csak kismértékben volt az. És mégis, az emberek egymástól megtanulták a szakmát, valami csodálatos módon. Európa elszokott attól, hogy a munkás intelligens, hogy a munkás betartja azt, amit a becsület diktál, mert régen hozzászoktak, hogy csupán a pénz az és a félelem, ami az embereket mozgatja. Minden-kinék tiszta szívekből köszönetet mondok azért, hogy partnerem volt, hogy közvetve vagy közvetlenül együtt dolgozhattunk, és remélem, hogy életünkben nem utoljára találkozunk.

Nagy szeretettel köszöntök itt mindenkit és most egy fából készített emléklapot, szeretnék átadni mindenkinek, aki részt vett a munkában. Lehet, kicsit emlékeztetni fog a kiváló dolgozói kitüntetések átadására, de sajnos nincs más mód, minthogy szólítok mindenkit. Szeretnék parolázni mindenki-vel és átadni ezt az emléket. Köszönöm szépen, hogy meghallgattatok.

Kádár Béla miniszter, Kiss Barnabás és Makovecz Imre / Béla Kádár Minister, Barnabás Kiss, Imre Makovecz

Nemeskürty István és Makovecz Imre a zárőnnepen *István Nemeskürty historian/Historiker, Imre Makovecz at the closing ceremony/an der Schlussfeier*

